

KONFERENCA *ESREA* 2009

Letošnja konferenca ESREA (European Society for Research of the Education of Adults) – **Gender network conference** je bila organizirana med 8. in 10. oktobrom v mestecu Hull v severni Angliji za približno 30 udeležencev. Letošnjo konferenco je organiziral Center za vseživljensko učenje (Centre of Lifelong learning).

ESREA¹ je evropska organizacija, ki se ukvarja z izobraževanjem odraslih na različnih specifičnih področjih. Za vsako področje ima ustanovljeno posebno mrežo. V tem trenutku je ustanovljenih in aktivnih 11 različnih mrež,² pričujoča konferenca pa sodi v mrežo ESREA Network on Gender and Adult learning.

Vsaka mreža ESREA združuje interese vrhunskih evropskih znanstvenikov v obliki konferenc in različnih drugih iniciativ.

Konferenco je otvorila organizatorica **Sheila Gaynard**, zaposlena na Centru za vseživljensko učenje v Hullu. V uvodnem pozdravu je poudarila vlogo spola pri izvajanju vseživljenskega izobraževanja. Raziskave, ki se izvajajo po Evropi predvsem med študenti izrednega študija (študij ob delu), kažejo, da obstajajo glede na spol bistvene razlike pri samem poteku študija in tudi kasneje pri uveljavitvi v poklicnem življenju. S tem je v uvodnem govoru utemeljila obstoj konference in mreže nasploh.

Prvo predavanje je imela predavateljica **Sara Carpenter** z Univerze v Torontu v Kanadi. Predavanje o izobraževanju odraslih z vidika marksističnega feminizma je bilo dokaj teoretično. Utemeljitev za vlogo spola v vsakdanjem življenju in v procesu izobraževanja je našla predvsem v Marxovih filozofskih delih, kot so "Teze o Feuerbachu" in knjigi "Grundrisse". Po predavanju se je razvila živahna debata, saj je bila večina sodelujočih že kdaj vključena v kak projekt s področja raziskovanja izobraževanja odraslih in so skušali teoretične utemeljitve s praktičnimi izsledki bodisi potrditi ali ovreči.

Vidnejšo predstavitev tega dne je imel še **Emmanuel de Sliva** z Univerze v Brestu v Bretaniji, Francija. Predstavil je svojo doktorsko disertacijo s področja vloge spola v izobraževanju socialnih delavcev. Pri tem študij so

prednostno zastopane ženske (od 78 študentov je le 5 moških). Raziskava, ki jo je opravil na podlagi velike količine intervjujev, daje vpogled tudi v veliko socialno preobrazbo žensk, ki so študij zaključile.

Eduardo Figueira s privatne univerze na Portugalskem pa je predstavil projekt poučevanja ljudi v zaporu, ki je bil financiran s strani okvirnih programov Evropske unije. Poučevanje zapornikov ima vlogo resocializacije ljudi, v projekt pa so bili vključeni le tisti zaporniki, ki so imeli do izpustitve relativno malo časa (približno 2 leti).

Drugi dan je **Pam Medhurst**, profesorica s Hullske univerze, predstavila raziskavo, v kateri je preučevala vlogo ženk in moških pri uspešnosti izvedbe podiplomskega študija (ob delu). Zanimiva je ugotovitev, da ženske potrebujejo v nasprotju z moškimi več fleksibilnosti s strani univerze pri svojem študiju. Problem so med drugim neprilagojeni delovni čas profesorjev, asistentov, knjižnic itd.

Na podlagi te študije se je v Angliji razvila tudi iniciativa, da se ti časi dostopnosti lahko prilagajajo (Medhurstova je danes vodilna oseba pri nadzoru kakovosti angleških univerz).

Sicer pa je poročala, da je v Angliji statistično gledano pri dodiplomskem in podiplomskem študiju dosti več uspešnih žensk kot moških (končane diplome, magistrirji, doktorati). Izjeme so le pri nekaterih naravoslovnih predmetih, kot so npr. matematika, fizika, računalništvo. Kljub temu pa je v družbi na pomembnih delovnih mestih vseeno bistveno večji odstotek moških.

V debati se je kasneje izkazalo, da je stvar podobna tudi v drugih evropskih državah, kar so potrdili udeleženci iz Portugalske, Francije, Švice, Irske. Psihološke študije razkrivajo razloge za to: moški so glede svojih ciljev naravnani bolj premočrtno in so manj samokritični kot ženske.

Od preostalih predavanj omenimo še predavanje **Roba Marka**, ki je govoril o pozabljeni generaciji starejših moških v domih za ostarele, ki so se začeli šolati za

razne rokodelske poklice. Izobraževanje teh ljudi ima pomembne psihološke učinke.

Zadnji dan je bil namenjen debatam in povzetku vsega povedanega v prejšnjih dneh. Splošna ugotovitev je bila, da je v izobraževanju odraslih brez dvoma zelo pomembna vloga spola. Pri izobraževanju žensk je bila posebej izpostavljeno, kako pomemben je gibljivi čas (zlasti pri študiju ob delu). Pokazalo se je tudi, da ženske slušateljice v povprečju bolje sodelujejo z moškimi predavatelji in jim tudi bolj pogosto postavljajo vprašanja.

Dosti zanimivih dognanj v zvezi s tem naj bi prikazala knjiga *Researching Gender in Adult Learning*, v kateri so objavljeni predavanja in članki s konference ESREA leto poprej (<http://www.peterlang.com/index.cfm?vID=58251&vLang=E&vHR=1&vUR=2&vUUR=1>)

Glede izdelave konferenčnega zbornika smo ugotovili, da zaradi zasedenosti glavnih akterjev lahko zbornik v knjižni obliki izide le enkrat na dve leti.

Drugi del dogovorov je potekal v zvezi s predstavitvijo organizacije ESREA in mreže na spletu, tudi na Wikipedii. Nadzor nad tem bo imel nadzorni odbor, ki ga sestavljajo tri glavne ustanoviteljice mreže (v glavnem profesorice sociologije in andragogike z univerz v Warwicku (Anglija), v Ženevi (Švica) in Warmiji (na Poljskem).

Opombe

- 1 <http://www.esrea.org/>
- 2 <http://www.esrea.org/pub/jsp/polopoly.jsp?d=10256&a=70781>

Aleš Bošnjak